

Katowice, dnia 27 lutego 2023 r.

**INFORMACJA Nr 3s/2023/EW**

o wypadku śmiertelnym i pożarze wozidła technologicznego typu Volvo A 40E, do którego doszło w dniu 14 lutego 2023 r. około godziny 16<sup>00</sup>, w zakładzie górniczym „Kopalnia Kośmin” należącym do Przedsiębiorstwa Górniczo-Produkcyjnego „BAZALT” S.A. w Wilkowie, któremu uległ operator wozidła, lat 61, pracujący w górnictwie 28 lat.

Do wypadku (zakwalifikowanego początkowo jako ciężki) i pożaru wozidła doszło 14 lutego 2023 r. około godziny 16<sup>00</sup>, pomiędzy poziomami +255 m i +268 m, podczas odstawy urobku, w zakładzie górniczym „Kopalnia Kośmin” w Guminie, gmina Niemcza, powiat dzierżoniowski, należącym do Przedsiębiorstwa Górniczo-Produkcyjnego „BAZALT” S.A. w Wilkowie, 59-400 Złotoryja.

Zakład górniczy „Kopalnia Kośmin” prowadził metodą odkrywkową eksploatację złoża sjenitu, z przeznaczeniem na bloki oraz kamień łamany, systemem ścianowym, siedmioma piętrami złożowymi i trzema piętrami mieszаныmi, od poziomu +180 m, do poziomu +315 m.

Odstawa urobku z wyrobiska do zakładu przeróbczego odbywała się wozidłami technologicznymi o napędzie spalinowym po stałej drodze transportowej zlokalizowanej w północno-wschodniej części wyrobiska.

W dniu 14 lutego 2023 r. na zmianie II, sztygar zmianowy dokonał podziału prac, wyznaczając pracowników do obsługi maszyn w związku z zaplanowanym załadunkiem i                                          odstawa                                          urobku.

Do załadunku urobku na poziomie +220 m na wozidła, sztygar wyznaczył operatora koparki jednonaczyniowej podsiębiernej Komatsu PC 700 oraz m.in. operatora wozidła typu Volvo A 40E. Około godziny 16<sup>00</sup>, operator załadowanego wozidła jadąc pod górę po stałej drodze technologicznej, zobaczył zjeżdżające puste wozidło. W celu udostępnienia przejazdu zatrzymał się w miejscu wyznaczonej mijanki na poziomie +268 m. Po zatrzymaniu, wozidło zaczęło nagle staczać się w sposób niekontrolowany. Uderzyło o blok skalny o masie ok 16 Mg zabezpieczający skarpe południową, odbiło się od niego i zaczęło zjeżdżać tyłem na (północną) stronę drogi. Podczas zbliżania się do skarpy północnej, operator wyskoczył z kabiny operatora i został potrącony i przejechany przednim kołem staczającego się wozidła. Część ciągnikowa wozidła skutkiem podbicia jednego z kół na bryle skalnej zabezpieczającej północną skarpe drogi, została obrócona o 180°, do pozycji kołami w górę. Wozidło stoczyło się po skarpie do części blocznej zakładu górniczego na poziom +255 m, zatrzymując się w pozycji z kabiną obróconą do spągu i uległo zapaleniu. Doszło do pożaru, który objął kabinę, ciągnik oraz częściowo podwozie skrzyni ładunkowej, powodując rozległe uszkodzenia wskutek działania wysokiej temperatury i ognia. Bedący w pobliżu

pracownicy udzielili pomocy przedmedycznej poszkodowanemu leżącemu na drodze technologicznej. Jeden z pracowników powiadomił o wypadku sztygara zmianowego i służby ratownicze. Przybyłe na miejsce wypadku służby ratownictwa medycznego udzieliły poszkodowanemu pomocy medycznej. Poszkodowany został przetransportowany śmigłowcem LPR do Szpitala Klinicznego Akademii Medycznej we Wrocławiu. Powiadomiona jednostka Straży Pożarnej z Dzierżoniowa ugasiła pożar wozidła. Wskutek doznanych obrażeń poszkodowany zmarł w szpitalu w dniu 16 lutego 2023 r.

Akcja ratownicza polegała na udzielaniu pomocy przedmedycznej i medycznej poszkodowanemu i wycofywaniu załogi ze strefy zagrożenia, w związku z pożarem wozidła. Około godziny 18<sup>50</sup> pożar został ugaszony.

Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu został powiadomiony o wypadku w dniu 14 lutego 2023 r. około godziny 18<sup>14</sup>, a o zgonie poszkodowanego w dniu 17 lutego 2023 r. o godzinie 12<sup>06</sup>.

**Przyczyną wypadku** było potrącenie i przejechanie operatora kołem staczającego się wozidła technologicznego.

**Prawdopodobną przyczyną pożaru** wozidła było uszkodzenie i rozszczelnienie układu paliwowego oraz hydraulicznego, spowodowane obróceniem i zgnieceniem części ciągnikowej wozidła podczas staczania się ze skarpy drogi, co doprowadziło do inicjacji pożaru skutkiem zwarcia instalacji elektrycznej lub kontaktu z rozgrzаныmi elementami silnika.

W związku z wypadkiem Dyrektor Okręgowego Urzędu we Wrocławiu wydał w dniu 15 lutego 2023 r. decyzję wstrzymującą ruchu zakładu górniczego „Kopalnia Kośmin” w części dotyczącej:

- stałej drogi technologicznej do czasu udokumentowania miejsca wypadku i pożaru przez mierniczego górniczego,
- eksploatacji wozidła technologicznego typu Volvo A40E, do czasu przeprowadzenia przez właściwą jednostkę badań w zakresie oceny stanu technicznego powyższego wozidła oraz zgodności jego wykonania z dokumentacją techniczno-ruchową producenta, celem określenia przyczyny awarii, która doprowadziła do wypadku i pożaru maszyny.

Ewentualne ponowne eksploataowanie przedmiotowego wozidła może nastąpić po usunięciu ujawnionych podczas badań nieprawidłowości oraz uzyskaniu zezwolenia na oddanie do ruchu wydanego przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego „Kopalnia Kośmin”,

oraz nakazał:

- w uzgodnieniu z wyżej wymienioną jednostką ustalić termin i bezpieczny sposób przetransportowania przedmiotowego wozidła z poziomu +255 m do

wyznaczonego miejsca umożliwiającego przeprowadzenie oceny stanu technicznego wozidła,

- skontrolować stan wyrobiska i drogi technologicznej w miejscu wypadku oraz wykonać niezbędne prace w celu przywrócenia ich bezpieczeństwa i funkcjonalności.

Ponadto zobowiązał Przedsiębiorcę, w drodze decyzji, do:

- przeprowadzenia, przez właściwą jednostkę, oceny wpływu stanu technicznego wozidła technologicznego typu Volvo A 40E na wypadek i pożar, w aspekcie jego zgodności z dokumentacją techniczno-ruchową producenta, a w szczególności układu hamulców zasadniczych, awaryjnych i postojowych oraz układu skrętu,
- przedłożenia Dyrektorowi Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu sprawozdanie i wyniki z wyżej wymienionych czynności, w terminie bezzwłocznym.

Dalsze działania Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu zostaną podjęte po zakończeniu postępowania.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG we Wrocławiu.